

AKCJA KATOLICKA DIECEZJI WARSZAWSKO - PRASKIEJ

Parafialny Oddział Akcji Katolickiej (17/17) im. Ks. Teodora Jesionowskiego
przy parafii pw. Św. Izydora w Markach; www.akcja.marki.net.pl
al. Piłsudskiego 93, 05-270 Marki; tel. 503-385-959; e-mail: akcja@marki.net.pl

Marki, dnia 24 września 2023 roku

Historia Akcji Katolickiej

Akcja Katolicka jest stowarzyszeniem katolików świeckich powołanym przez papieża Piusa XI w roku 1928, główne założenia przedstawił w encyklice „Ubi arcano Dei” w roku 1922. Ten sam papież w encyklice „Divini Redemptoris” wyznaczył jej zadania na rzecz budowy państwa sprawiedliwości społecznej opartej na nauczaniu Kościoła. Od tego czasu Akcja Katolicka rozwijała się jako stowarzyszenie katolików świeckich w oparciu o struktury Kościoła i w ścisłej współpracy z hierarchią kościelną.

Historia Akcji Katolickiej w Polsce sięga początku lat 30. XX wieku, kiedy to w czerwcu 1930 roku Episkopat podjął uchwałę o powołaniu Akcji Katolickiej. Powstał Naczelny Instytut Akcji Katolickiej w Poznaniu, Diecezjalne Instytuty Akcji Katolickiej (DIAK) we wszystkich diecezjach i oddziały parafialne. W oparciu o nie powołano cztery związki ogólnokrajowe (zwane kolumnami): Katolicki Związek Mężów (KZM), Katolicki Związek Kobiet (KZB) Katolicki Związek Młodzieży Męskiej (KZMM), Katolicki Związek Młodzieży Żeńskiej (KZMŻ). Na Święto Patronalne wyznaczono Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata.

16 marca 1997 roku, po ponad rocznych staraniach grupy inicjatywnej, powstał Parafialny Oddział Akcji Katolickiej (POAK) przy parafii pw. Św. Izydora Oracza w Markach. Po roku wznowiliśmy wydawanie *Wiadomości Parafialnych* – Pisma Akcji Katolickiej parafii św. Izydora w Markach. Ich tytuł nawiązywał do ukazujących się w latach 1932 – 1939 *Wiadomości Parafialnych*. Jednak historia Akcji Katolickiej w Markach sięga lat 30. XX wieku. W roku 1931 ks. Teodor Jesionowski, ówczesny proboszcz parafii, powołał Akcję Katolicką. W ramach stowarzyszenia stworzył on niemal 20 prężnie działających organizacji, aż do wybuchu II wojny światowej. Akcja Katolicka skupiała wokół siebie około 800 osób. Jej działaniami kierowała elita intelektualna i społeczna Marek. Niezwykle – jak na owe czasy – rozwinięte życie społeczno-kulturalne zogniskowane było wokół mareckiej świątyni. Wybudowany w ciągu zaledwie dwu lat Dom Katolicki, służący mieszkańcom do dziś, stanowił centrum wielorakich działań Stowarzyszenia. Ludzie zrzeszeni w Akcji Katolickiej w swoim życiu kierowali się zasadą: *Każdy członek Stowarzyszenia powinien pamiętać o przynależności organizacyjnej i obowiązkach, jakie na siebie wzięt. Każde słowo, ruch i czyn winny znamionować człowieka wiary, dobrego Polaka – Katolika i prawdziwego apostoła Chrystusa Króla.* Większość żołnierzy Armii Krajowej z terenu Marek, piastujących stanowiska średniego szczebla dowodzenia wywodziła się z Akcji Katolickiej. II wojna światowa brutalnie przerwała rozwój Stowarzyszenia, które również w latach PRL nie zostało wznowione.

Odrodzenie Akcji Katolickiej w Polsce

W roku 1993 Ojciec Święty Jan Paweł II podczas wizyty biskupów polskich „ad limina” zwracając uwagę na nowy etap w historii Polski i Kościoła po upadku systemu komunistycznego, wyraził wolę reaktywowania w kraju struktur Akcji Katolickiej. *Niezastąpionym środkiem formacji apostołskiej świeckich są organizacje, stowarzyszenia i ruchy katolickie. Wśród nich szczególne miejsce zajmuje Akcja Katolicka, która kiedyś w Polsce żyła i przyniosła tyle wspaniałych owoców. Trzeba więc, aby na nowo odżyła. Bez niej bowiem infrastruktura zrzeszeń katolickich w Polsce byłaby niepełna. A więc, bez niej Kościołowi w Polsce czegoś brakuje* – powiedział papież. Święty Jan Paweł II jest głównym Patronem Akcji Katolickiej w Polsce.

Jego Ekscelencja
Najdostojniejszy
Ks. Biskup Jacek Grzybowski
Biskup Pomocniczy Warszawsko-Praski
ul. Floriańska 2 A 03-707 Warszawa

Dzisiaj Akcja Katolicka – szanując przeszłość – patrzy w przyszłość. To, co robimy jako członkowie POAK ma zasadniczy cel: pogłębienie wiary, realizując na co dzień hasło: *Żyć wiarą – wierzyć życiem.* Na spotkaniach, w bezpośrednim kontakcie z duszpasterzem (asystentem kościelnym POAK), w świetle jego wiedzy i wiary, w ukierunkowanych rozważaniach, dochodzimy – stopniowo – do zrozumienia obecnego stanu naszej wiary, a więc i stanu naszego życia.

Sprawozdanie z działalności POAK

Parafialny Oddział Akcji Katolickiej przy parafii pw. Św. Izydora Oracza w Markach liczy 16. członków zwyczajnych i 3. kandydatów (obecnie nie ma członków wspierających). W skład Zarządu wchodzi: prezes/sekretarz/ – Marek Krocze (w Zarządzie Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej Diecezji Warszawsko-Praskiej jest wiceprezesem), wiceprezes – Wojciech Jedliński, wiceprezes – Maria Orzeł, skarbnik – Jadwiga Marek. Asystentem kościelnym POAK jest Ks. Kanonik Kazimierz Sztajerwald, proboszcz parafii. Komisję Rewizyjną stanowią: Zofia Stanisławska – przewodnicząca, Czesława Gołembiewska oraz Jolanta Kur – członkinie. Spotykamy się w piątek przed 4. niedzielą miesiąca o godzinie 19.00 w Domu Katolickim na spotkaniach organizacyjnych i formacyjnych.

Rozważania formacyjne są zgodne z programem duszpasterskim Kościoła w Polsce i Diecezji. Prowadzone w oparciu o tematy zalecane przez Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej Diecezji Warszawsko-Praskiej oraz Krajowy Instytut Akcji Katolickiej. W roku 2022 pogłębialiśmy wiarę pozostając wokół Eucharystii. „Posłani w pokoju Chrystusa”, to tytuł podejmowanego programu duszpasterskiego Kościoła w Polsce, który zawiera tematykę skutków udziału wiernych we Mszy Świętej. Materiały formacyjne na ten rok zredagowane zostały pod kierunkiem Ks. prof. Tadeusza Borutki. Uczestniczymy w wykładach, spotkaniach, prelekcjach DIAK. Od początku istnienia POAK, poprzez ukierunkowaną formację, staramy się kształtować tożsamość indywidualną i wspólnotową Stowarzyszenia.

Inicjatywy i działania na przestrzeni 26. lat istnienia POAK

Do stałych działań POAK należą m.in.:

- **Spotkania modlitewne:** Msze Święte Akcji Katolickiej: 1) 1. soboty m-ca wraz z nabożeństwem wynagradzającym NMP sercu Maryi. 2) 1. czwartki m-ca za kapłanów, którzy pracowali, pracują i będą pracować w naszej parafii oraz za zmarłych kapłanów. Po Mszy różaniec w intencji ojczyzny i kapłanów. 3) 4. czwartki m-ca w intencji ojczyzny. Po Mszy różaniec w intencji ojczyzny i kapłanów. 4) Każdego 10. dnia miesiąca w intencji ofiar katastrofy smoleńskiej 10 kwietnia 2010 roku (nieustannie od roku 2011). Msza św. sprawowana jest w kaplicy parafii NMP Matki Kościoła w Markach.
- Zawierzenie Jezusowi Chrystusowi Królowi Wszechświata parafii mareckich oraz zawierzenie Miasta Marki. Co roku Akt odnawiany jest na Jasnej Górze przed obliczem NMP Królowej Polski 2 lutego.
- Zainicjowanie Nabożeństwa Drogi Krzyżowej ulicami miasta w parafii św. Izydora i NMP Matki Kościoła (przygotowujemy rozważania, wytyczamy trasę).
- Grób Dziecka Utraconego. Doprowadzenie do zawiązania komitetu budowy grobu oraz do jego wybudowania, poprzez udział w kwestach społecznych. Do dnia dzisiejszego były trzy zbiorowe pochówki dzieci nienarodzonych na naszym cmentarzu.
- Adopcja Dziecka Poczętego.
- Włączenie się do ogólnopolskiej modlitwy „Uratuj Świętego”.
- Rekolekcje: Parafialne, Diecezjalne, Krajowe (Adwentowe, Wielkopostne, Formacyjne).
- Organizacja i udział w nocnym czuwaniu na styku uroczystości Najświętszego Serca Pana Jezusa i wspomnienia Niepokalanego Serca NMP (24/25.06.2022).
- „Wyciągnij rękę do pokoju”. Od 2014 r. zatrzymujemy się na wspólnej modlitwie z papieżem Franciszkiem. Inicjatywa FIAC i KIAK (5.06.2022).
- Międzynarodowa Koronka na ulicach miast święta (28.09.). Co roku w rocznicę beatyfikacji bł. Michała Sopoćki włączamy się w międzynarodową modlitwę na skrzyżowaniach ulic, przy kapliczkach i krzyżach w obu parafiach.
- Organizacja sześciu edycji Mareckiego Konkursu Międzyszkolnego „Jestem uczniem Jana Pawła II”, we współpracy z samorządem lokalnym i szkołami, pod honorowym patronatem Arcybiskupa Henryka Hosera SAC oraz Burmistrza Miasta Marki.
- Akcje ewangelizacyjne: zamieszczamy co miesiąc plakat Fundacji Świętego Franciszka z Asyżu na Domu Katolickim od Roku Jubileuszowego 2000.
- Udział w spotkaniach Synodu o synodalności na szczeblu parafialnym, diecezjalnym (konferencja w WSDWP, podsumowaniu w konkatedrze na Kamionku).
- Organizacja i udział w Pierwszym Mareckim Marszu Papieskim (2.04.2023). Bronimy dobrego imienia świętego Jana Pawła również w innych działaniach Akcji Katolickiej w Polsce.
- Udział w uroczystościach instalacji relikwii św. Izydora Oracza, patrona parafii, w naszym kościele. (15.05.2022).

- Organizacja i udział w pielgrzymkach do sanktuariów polskich i zagranicznych. Co roku w czerwcu pielgrzymujemy w Ogólnopolskiej pielgrzymce Akcji Katolickiej na Jasną Górę, byliśmy kilka razy w Gietrzwałdzie, Licheniu, Kaliszu, Krakowie, Strachocinie, Białymstoku, Sokółce (1 października organizujemy pielgrzymkę na Archidiecezjalny Dzień Eucharystii do Sokółki w XV rocznicę cudu). W 10. rocznicę powstania POAK pielgrzymowaliśmy do Rzymu na spotkanie z Ojcem Świętym Janem Pawłem II, byliśmy w Rzymie na uroczystościach beatyfikacji i kanonizacji naszego papieża. W Roku Wiary 2013 na wezwanie Benedykta XVI „(...) aby tam złożyć wyznanie wiary w Boga Ojca, Syna i Ducha Świętego, w jedności z tym, który dziś wezwany jest, by utwierdzać w wierze swoich braci (...)” (por. Łk 22, 32) pielgrzymowaliśmy do Rzymu. Przywitał nas i udzielił swojego błogosławieństwa papież Franciszek, w trzecim tygodniu swojego pontyfikatu. W listopadzie 2013 roku pielgrzymowaliśmy do Ziemi Świętej. W czerwcu 2023 roku po raz trzeci pielgrzymowaliśmy do sanktuariów Europy. Byliśmy m.in. w Lisieux, w 150. rocznicę urodzin i 100. beatyfikacji św. Teresy od Dzieciątka Jezus, nawiedziliśmy Kolegiatę św. Izydora Oracza, patrona Madrytu i patrona naszej parafii. Niesamowitych przeżyć duchowych doznaliśmy w Fatimie, trafiliśmy na portugalskie dni młodzieży w wymiarze krajowym.
- Niedziela z Akcją Katolicką. Jest to cykl spotkań, które mają na celu umacnianie chrześcijańskiego charakteru Niedzieli. Chcemy pokazać, jak połączyć, wypełnianie katolickich obowiązków wobec Dnia Pańskiego z godnym, przemyślanym i zaplanowanym wypoczynkiem. Ma wypracować rodzinny model przeżywania Niedzieli, alternatywny dla propozycji instytucji traktujących człowieka przedmiotowo.
- **Działalność społeczna, patriotyczna**
- Udział we strukturach samorządowych na szczeblu miejskim i powiatowym.
- Uczestniczymy w uroczystościach patriotycznych w mieście i kraju. M.in. z okazji rocznic: „Bitwy Warszawskiej”, „Mordu na Kruczkach”, Rocznicy Wybuchu Powstania Warszawskiego; II Wojny Światowej, Święta Niepodległości.
- Powołaliśmy Społeczny Komitetu Odbudowy Pomnika Żołnierzy 1920 roku w Markach (19.03.2010). Pomnik został uroczystie odsłonięty 14 sierpnia 2012 roku.
- Udział w programie edukacyjnym „Katyń - ocalić od zapomnienia”, którego koordynatorem lokalnym jest prezes POAK.
- Przeprowadzamy kwesty na rzecz Fundacji Dzieło Nowego Tysiąclecia w ramach „Dni Papieskich”.
- Ostatki z Akcją Katolicką. Nawiązując do bogatej spuścizny mareckiej Akcji Katolickiej z lat 30. XX wieku postanowiliśmy naszą działalność wzbogacić poprzez propozycje imprez kulturalno-rozrywkowych, osadzonych w tradycjach chrześcijańskich, narodowych. Bale odbywały się w dawnej sali kinowej Domu Katolickiego parafii Św. Izydora, wybudowanego przez naszych poprzedników.
- Rowerowa Majówka z Akcją Katolicką. To propozycja skierowana do młodzieży oraz dzieci, chociaż mareccy seniorzy także licznie stawali na starcie. Zorganizowaliśmy 10 rajdów.
- Pikniki parafialne. Pożegnanie lata u świętego Izydora (pomysł i organizacja). Dzień Rodziny (organizacja z Fundacją „Otwarte Serce”, na terenie parafii NMP Matki Kościoła).
- Z Fundacją „Słowo” propagujemy Święto Chrztu Polski poprzez akcję „Wywieś flagę” (14.04.).
- Obecność w prasie, masmediach. Od 1998 roku przez jedenaście lat wydawaliśmy *Wiadomości parafialne*, ukazało się 89 numerów pisma. Niektóre miały formę monograficzną. Gazeta posiadała numer ISSN. Była miesięcznikiem opisującym wydarzenia w mieście i naszych parafiach. Przegrała z Internetem. My się nie poddaliśmy. Od roku 2004 jesteśmy, jako stowarzyszenie, częścią portalu społeczności Marek. Nasze wpisy można znaleźć pod adresem www.akcja.marki.net.pl; od 2016 roku prowadzimy na Fejsbuku fanpage #AkcjaKatolickaMarki. Z okazji XV rocznicy powstania naszego oddziału w Roczniku Mareckim (I tom), wydanym w roku 2013, opublikowane zostało Kalendarium Parafialnego Oddziału Akcji Katolickiej przy parafii pw. Św. Izydora w Markach (1997 – 2012).

Podsumowanie

Nie sposób wymienić w sprawozdaniu wszystkich dokonań naszego Oddziału. Ciężko doświadczyła – również nas – pandemia. Powoli podnosimy się i wracamy do życia wspólnotowego, parafialnego, diecezjalnego. Króluj nam Chryste!

Sprawozdanie sporządził:

Marek Kowalewski